

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ПРОГРАМА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

для аспірантів освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»
спеціальностей 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»,
231 «Соціальна робота», 034 «Культурологія»

Харків — 2018 рік

**УДК 002.2(073)
П 78**

Друкується за рішенням ради факультетів
соціальних комунікацій, культурології
(протокол № 4 від 20.11.2017 р.)

Укладачі:

Кушнарєнко Н. М., доктор педагогічних наук, професор;
Соляник А. А., доктор педагогічних наук, професор;
Рижанова А. О., доктор педагогічних наук, професор;
Босєнко Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензент

Т. В. Новальська, доктор історичних наук, професор, професор кафедри інформаційних наук та соціальних комунікацій КНУКіМ

П 78 Програма науково-педагогічної практики для аспірантів освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 231 «Соціальна робота», 034 «Культурологія» / Харків. держ. акад. культури ; уклад.: Н. М. Кушнарєнко, А. А. Соляник, А. О. Рижанова, Т. В. Босєнко. – Харків: ХДАК, 2018. – 15 с.

УДК 002.2(073)

© Харківська державна академія культури, 2018
© Кушнарєнко Н. М., Соляник А. А.,
Рижанова А. О., Босєнко Т. В., 2018

1. Опис предмета практики

Предмет: Науково-педагогічна та науково-дослідницька практика для аспірантів, які здобувають освітній ступінь «доктор філософії» зі спеціальностей 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 231 «Соціальна робота», 034 «Культурологія»

Курс: Підготовка докторів філософії	Галузь, спеціальність, освітній рівень	Характеристика практики
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3 Форми контролю: 4 (залік) Загальна кількість годин: 90 Аудиторних: 45 (029) 30 (231) 30 (034)	Шифр та назва галузей 02 Культура та мистецтво 23 Соціальна робота 03 Гуманітарні науки Шифр та назва спеціальностей: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» 231 «Соціальна робота», 034 «Культурологія» освітній ступінь — доктор філософії	Обов'язкова Рік підготовки: 2 Семестр: 4 Вид контролю: залік у 4 семестрі

2. Пояснювальна записка

Науково-педагогічна практика аспірантів зі спеціальностей 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», 231 «Соціальна робота», 034 «Культурологія» є складовою освітньо-наукового процесу і забезпечує безперервність та послідовність формування особистісних і професійних компетентностей, сприяє професійному становленню фахівця освітньо-наукового ступеня «доктор філософії».

Науково-педагогічна практика аспірантів поділяється на науково-педагогічну та науково-дослідницьку. Загальною метою практики є набуття досвіду продукування та використання інноваційних знань та вмінь для вирішення завдань на різних ділянках професійної сфери діяльності (викладацькій, науковій, управлінській).

Завданнями практики є: в межах науково-педагогічної діяльності — поглиблення знань щодо методик інноваційних педагогічних технологій, застосування вмінь самостійної підготовки та проведення аудиторних занять, організації та контролю освітнього процесу; у межах науково-дослідницької діяльності — удосконалення навичок ефективного застосування наукових методів дисертаційного дослідження та оформлення його результатів.

Програма науково-педагогічної практики розроблена з урахуванням знань, які аспіранти здобули при вивченні курсів «Інноваційні методи викладання у вищій школі», «Теорія та історія соціальних комунікацій», «Сучасні проблеми розвитку документно-інформаційних систем», «Веб-технології в науково-дослідній діяльності», «Менеджмент знань», «Веб-аналітика», «Теорія та практика наукового редагування», «Сучасні проблеми архівознавства», «Теорія та історія соціальної роботи і соціальної педагогіки», «Актуальні проблеми та сучасні технології соціальної роботи за рубежом», «Актуальні проблеми методології соціальної педагогіки», «Актуальні проблеми соціальної педагогіки інформаційного суспільства», «Теорії та практики дослідження постсучасного суспільства», «Методологічні проблеми культурології», «Управління науковими проектами: зарубіжна практика апробації результатів дослідження» та ін.

Завдання практики передбачає врахування наукових інтересів аспірантів, проведення занять за навчальними дисциплінами, що відповідають науково-дослідним інтересам майбутніх докторів філософії.

Терміни проведення практики визначаються затвердженими навчальними планами та графіками навчального процесу, а її зміст — цією програмою.

Обов'язки практиканта:

- складати індивідуальний план проходження практики;
- повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку установи — бази практики;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати нарівні з штатними працівниками;
- у час, який залишається після виконання програмних завдань, брати участь у плановій роботі колективу установи — бази практики.

Обов'язки керівника практики від установи — бази практики:

- організувати проходження науково-педагогічної практики аспірантів;
- здійснювати постійний контроль за їх роботою;
- надавати методичну допомогу у виконанні завдань програми практики;
- ознайомлювати з інноваційними методами роботи і консультувати з професійних питань;
- здійснювати контроль за веденням щоденників, підготовкою необхідної звітної документації;

- скласти на практикантів характеристики, які містять дані про якість виконання програми практики, ставлення практикантів до роботи.

Обов'язки керівника науково-педагогічної практики від Академії:

- до початку практики налагодити зв'язок із базою практики для своєчасної організації і забезпечення виконання завдань практики в повному обсязі;
- контролювати дотримання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку під час проходження практики;
- контролювати виконання практикантами завдань, передбачених програмою практики;
- після завершення практики подати в аспірантуру повний пакет звітних документів, що характеризують результати проходження аспірантами педагогічної практики, провести залік та внести оцінку за практику в залікову книжку та екзаменаційну відомість.

3. Зміст науково-педагогічної практики

Науково-педагогічна практика проводиться протягом 10-15 тижнів у 4 семестрі. Базою практики є випускові кафедри профільних ВЗО III-IV рівнів акредитації.

Як складова освітньо-наукової підготовки аспірантів науково-педагогічна практика має сприяти:

- поглибленню знань, умінь та навичок з фахових дисциплін;
- удосконаленню навичок організаційно-педагогічної, навчально-методичної, навчально-виховної, науково-педагогічної діяльності в професійних колективах освітніх структур, кафедр та предметних комісій ВЗО III-IV рівнів акредитації;
- опануванню майбутніми докторами філософії інноваційних освітніх технологій;
- поглиблення досвіду застосування та продукування нових наукових знань для вирішення проблемних педагогічних завдань в освітньо-виховному процесі.

Виконання практичних завдань передбачає:

1. Ознайомлення з навчально-методичними матеріалами й організацією освітньо-виховного процесу ВЗО бази практики.
2. Розробку тематичного плану зі спецкурсу за проблематикою дисертаційного дослідження.

3. Самостійну розробку та проведення 1-3 лекційних, семінарських та практичних занять інноваційного типу з фахової навчальної дисципліни.
4. Відвідування різних форм освітньо-виховних заходів, що проводяться у ВЗО-базі практики.
5. Участь у науково-методичній роботі колективу вищого освітнього закладу, де відбувається практика (засіданнях кафедр або циклових комісій, науково-методичних семінарів тощо).
6. Аналіз інноваційних методик чи новітнього педагогічного досвіду, що використовується в освітньо-виховному процесі установи-базі практики.
7. Кількісний та якісний аналіз результативності освітньо-виховного процесу.
8. Збір емпіричних матеріалів для дисертаційної роботи.

4. Зміст науково-дослідницької практики

Базою науково-дослідницької практики є випускові кафедри вищого закладу освіти, до яких прикріплений здобувач освітнього ступеня «доктор філософії» з метою організації здійснення наукового дослідження та вдосконалення науково-дослідних компетентностей.

Виконання завдань практики передбачає:

1. Визначення зв'язків своєї теми дослідження з актуальними напрямами наукових досліджень, науковою стратегією випускової кафедри, концепцією викладання спецдисциплін. Koreгування методико-методологічних та змістовно-структурних аспектів дисертаційної роботи.
2. Оформлення списку джерел до дисертаційної роботи, написання ґрунтовного аналітичного огляду її джерельної бази.
3. Обробка науково-емпіричного матеріалу з теми дисертації.
4. Визначення основних результатів дисертаційного дослідження, їх наукової новизни та практичної значущості, особистого внеску в оновлення змісту та методик викладання фахових навчальних дисциплін.
5. Оформлення результатів дослідження у формі кваліфікаційної дисертаційної роботи або її частини (1 розділ).
6. Підготовка доповіді (веб-презентації) за темою дисертаційного дослідження для апробації його результатів на науковій конференції, «круглому столі», науковому семінарі або засіданні випускової кафедри.

5. Підбиття підсумків науково-педагогічної практики та її захист

За результатами проходження науково-педагогічної практики аспіранти оформлюють та подають звітну документацію, яка відбиває якісні та кількісні показники виконання програмних завдань.

Звітна документація із науково-педагогічної частини практики передбачає:

- індивідуальний та бригадний звіти про підсумки педагогічної практики;
- щоденник практики, який містить аналіз методик чи педагогічного досвіду, що використовується в освітньому процесі ВЗО (Додаток 1, Додаток 4);
- направлення на базу практики з офіційним зазначенням термінів прибуття та вибуття практиканта (Додаток 2);
- календарний індивідуальний план проходження практики (Додаток 3);
- характеристику професійних та особистісних якостей практиканта, що містить оцінку результатів виконання ним програми практики, підписану завідувачем випускової кафедри та завірену печаткою установи (Додаток 5);
- плани-конспекти всіх проведених практикантом аудиторних занять та інших освітньо-виховних заходів;
- дидактичні матеріали, використані в процесі підготовки та проведення аудиторних занять;
- текст виступу з обґрунтуванням теми кандидатської дисертації.

Організація та керівництво практиками аспірантів здійснюється відповідно до типових вимог.

По закінченні практики кожний практикант складає письмовий звіт про підсумки науково-педагогічної практики, який має містити стислий опис бази практики, дані про організацію діяльності випускової кафедри та конкретну роботу, що виконана аспірантом, пропозиції щодо вдосконалення змісту та організації науково-педагогічної практики.

Звіт і щоденник мають бути підписані керівником практики від бази практики, завірені печаткою і передані керівникові практики від Академії.

Захист практики відбувається у формі підготовленої практикантом мультимедійної презентації, з якою він виступає на підсумкових зборах керівників практики від Академії, представників навчальної частини, аспірантури та аспірантського загалу.

Оцінювання практики здійснюється у формі заліку на підставі захисту звітної документації, виявлення набутих професійних знань, умінь та навичок, активності, творчого та відповідального ставлення до роботи, зацікавленості в науково-педагогічній діяльності тощо.

Методи оцінювання: оцінки за виконання індивідуальних завдань, підсумковий залік.

6. Розподіл балів, що присвоюються аспірантам

Шкала оцінювання:

- 90-100 балів — відмінно (A);
- 82-89 балів — добре (B);
- 75-81 бал — добре (C);
- 67-74 бали — задовільно (D);
- 60-66 балів — задовільно (E);
- 35-59 балів — незадовільно з можливістю повторного складання (FX);
- 1-34 бали — незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F).

Шкала нарахування балів за основні форми педагогічної практики:

- розроблення та читання інтерактивної лекції — 40 балів;
- розроблення та проведення семінарського, практичного або лабораторного заняття — 20 балів;
- підготовка мультимедійної презентації — 20 балів;
- підсумковий контроль — 20 балів.

Харківська державна академія культури

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

аспіранта _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Наукова галузь _____

Наукова спеціальність _____

Назва установи — бази практики _____

Керівник від установи — бази практики _____

(прізвище, посада)

Керівник практики від академії _____

(прізвище, посада)

Направлення на базу практики

Аспірант _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув у ВЗО _____

Печатка ВЗО « ____ » _____ 20__ р.

(підпис) _____

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув із ВЗО _____

Печатка установи « ____ » _____ 20__ р.

(підпис) _____

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний план проходження практики

№ п/п	Назви робіт	Дні проходження практики		Відмітки про виконання
		за планом приблизного розподілу	за робочими записами щоденника	

Керівники практики:

від ХДАК _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)

від ВЗО _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочі записи в щоденнику практики

[illegible]

(назва ВЗО)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Печатка

« » 20 p.

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

Дата складання заліку « ____ » _____ 20__ р.

Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від вищого закладу освіти

(підпис)_____
(прізвище та ініціали)

Навчальне видання

Програма науково-педагогічної практики
для аспірантів освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»
спеціальностей 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
231 «Соціальна робота», 034 «Культурологія»

Укладачі:
Кушнарєнко Н. М.,
Соляник А. А.,
Рижанова А. О.,
Босєнко Т. В.

Комп'ютерний набір
Заклінська Ю. М.

Комп'ютерна верстка
Колєсник І. Г.

План 2018

Підп. до друку 27.02.2018 Формат 60х84/16

Папір для мн. ап. Ум. друк. арк. 1,0. Обл.-вид. арк. 1,25.

Тираж 100 прим. Зам №. *11*

ХДАК, 61057, Харків-57, Бурсацький узвіз, 4